

Hembygdsrundan - Kulturarvsdagar

Hembygds-kretsen i Skara kommun

Fornstugan i Skånings Åsaka – Skånings Åsaka Sockengille

Fornstugan i Skånings Åsaka är en 1700-talsstuga hitflyttad från Biskopsgården Brunnsbos ägor 1928 till mark nu ägd av sockengillet. En skickligt timrad stuga, med nygjort halmtak 2024. Stugan är möblerad med tidstypiska skänkta inventarier.

Fornstugan före 1928 på sin ursprungliga plats 'Mota' vid Brunnsbo, då ännu i användning som torpstuga med stående panel på timmerstockarna.

Magasinet är flyttat från 'Gömta', en gård som ligger gömd i skogen mellan Munstorp och Ölanda. I magasinet förvaras en mängd jordbruks-, hantverks- och hushållsredskap utställda, skänkta av sockenborna.

Mota (Motha eller ibland Motorpet) kallas i den första husförhörslängden från 1768 för Nybygget och senare Mota. Här bor då torparen Oluf Göransson, född 1743 med makan Maria Thoresdotter, född 1730 och deras 7 barn – de hade också då en dräng på torpet. Hustrun dör 1811 och han 1822.

Den sista familjen som bor i stugan fr o m 1905 är torparen och smeden Gustaf Adolf Karlsson, född 1871 med hustrun Anna Maria Engblad, född 1874 och deras med tiden 5 barn. Torpstället får ett nytt boningshus där familjen flyttar in. Det gamla huset skänks till hembygdsföreningen och flyttas till Viglunda dunge 1928. Den gamle smeden dör 1948. Då har barnen flyttat ut. Familjen har då bott på Mota i dryga 40 år. Hustrun Anna Maria dör inom församlingen 1959.

Hembygdsrundan består av historiska byggnader och platser vårdade av hembygdsrörelsen i: Skara, Händene, Synnerby, Skånings-Åsaka, Skärv, Eggby-Istrum-Öglunda, Skarke-Varnhem, Norra Lundby, Stenum, Härlunda-Bjärka och Norra Billing samt Västergötlands Museum